Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300նիւսխէ վէրիւիպ սէնէվի գըյմէթի խաթանպոլ իչին կէչէր ագճէ 250 վէ ալթը այլըղը 125 ղրշ. վէ թաշրալար իչին բօշ֊ֆա փարասը տախի իչնատէ օլարագ, սէնէվի գըյմէթի սաղ ագճէ 250 վէ ալթը այլըղը տախի 125 ղրշ. օլաճագ տըր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 փարայա սաթըլաճագտըր

Մանցունաի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իլանտրը պէհէր սաթը իչին ալրընճի տէֆատա 3, իքինճի տէֆատա 2 վէ իւչինճիւ մէ տայիր տէֆալար իչին 1էր ղրշ. ալընաճագ տըր։

Մեքթուպ վէ սայիրէ Պէյօղլունտա Ցօղրու եօլտա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԷՎԸՆԹ ՀԷՐԸԼՏ թապխանէսինատէ կարապա Ց. Փանոսեան խամինէ կէօնտէրիլմէք տըր։

ԳԻՇԵՒՆԱԻ ՄԷՆԷ ՀՏԱՎ ՄԷՖԷՐ 20 — 1870 ՄԱՅԻՍ 13 ՉԱՐՇԷՄԲԻՀ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՅԻՍ 25 — ՆԻՒՄԷՐՕ 1237

ԻՍԹԱՆԲՈԼ 13 ՄԱՅԻՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԵՈՒՆԱՆ ՀԱՅՏՈՒՏԼԱՐԸ

Բալ Մալ կազէթ նամ Լօնտրա ղազէթասը, հայտուտլարըն էօլտիւրտիւքլէրի Էվրօպալըլարը խէլասը իչին, հայտուտլար մէքեանընա կէօնտէրիլմիշ օլան Լուի Կլէյսնէրին պիր պէեաննամէսինի նէշը իյլէմիշ տիր։

Մէրգում, հայտուտլարըն չատըրընա վարտըքտա, եարը կիճէյէ եազըն օլուպ, էսիրլէր ուեռումագտա իտիլէր։

Չատըրըն հէր թարաֆընտա, մէրգուման Էվրօպալը էսիրլէր իլէ, գաբունուն արա եէրինտէ, տէօրթ պէշ նէֆէր հայտուտլար օթուրմուշլար իտի։

Հայտուտլար, բիւր սիլահ օլտուգլարը հալտէ, քէմալի տիգգաթլա.գուշգուտա տուրմագտա, վէ իւք իշարէթտէ, հարէքէթէ հազըր պուլունմագտա իտիլէր. վէ մէրգուման Էվրօպալըլար իչին, հայտուտլարըն իւզէրինէ պասմագտըզըն տիշարը չըգաճագ հիչ պիր իհթիմալ գալմամըշ իտի։

Լուի Կլէյսնէր, պէրապէրինտէ կէթիրմիշ օլտուղու մէքթուպլարը, էսիրլէրէ թէսլիմ իյլէտի, վէ անլէր տախի օգումաեա պաշլատըգլարընտա, հայտուտ պաշը Թագօս, տէօրթ կէօզ իլէ քէնտիլէրինէ տիգգաթ իթմէքտէ իտի։

Պատէհու, էսիրլէր, քէնտի տօսթլարընա իրսալ գըլընմագ իւզրէ, մէքթուպլար եազտըգտան սօնրա, շու աթիտէքիլէր վուգու պուլտու։

Հայտուտ պաշը, մէրգուման զաթլար իլէ սէօյլէշմէյէ պաշլաեարագ, վէ խուսուսի իլէ Մ. Հէրպէրթէ սէօյլէեէրէք, հիտտէթինտէն նաշի, եումրուղունու տախի եէրէ վուրմուշ, վէ մէրգուման էսիրլէրէ գլաղուզլուգ իտիպ, անլէրի Մարաթօնա կէօթիւրմիշ օլան Ալէքսանտրօս տախի, հայտուտ պաշընըն սէօյլէտիքլէրինի թէրճիւմէ իյլէմիշ տիր։

Հայտուտ պաշը— Սիզ, հէր պիրինիզ տախի, սիզին հիւքիւմէթլէրինիզէ վէ էլչիլէրինիզէ եազմալըսընըզ քի, պիզէ աֆվը ումումի իհսան իթմէսի իչին, Եունան հիւքիւմէթինէ ճէպր իյլէսինլէր։

Մ. Հէրպէրթ—Հէվսի պո՞ւ մու տուր։ Պունտան պաշգա պիր շէյ սէօյլէ՞մէտի մի։

Ալէքսանտրօս — Խայը, պաշգա պիր շէյ սէօյլէմէմէքտէ տիր։

Մ. Հէրպէրթ — Թագօս տի՞մէտի մի քի, պու շէյ իճրա օլմազ իսէ, բէնճշէմպիհ կիւնիւ պիզի քէսէճէք տիր տէյի։

Ալէքսանտրօս — Էվվ թ էֆէնտիմ, ֆագաթ, պունու անճագ սիզի գօրգութմագ իչին սէօյլէմիշ տիր։

Ֆէրտասը կիւնիւ, Մ. Վայնէր իլէ, հայտուտ պաշը, զայէթ տօսթանէ պիր իւնսիեէթ իթմէքտէ իտիլէր. գահվէալթըտան սօնրա, Կլէյսնէր, Ալթինաեա տէօնմէք իւզրէ եօլա չըգը։

Եօլտա, հէման էրկիրմի պէշնէֆէր ալթը ասաքիրի իլէ կէլմէքտէ օլան Թէաժէնէս նամ եիւզ պաշըեա բաստ կէլմիշ, վէ մէրգում եիւզ պաշը, ասաքիրինտէն այրըլարագ քէնտի եանընա կէլմիշ, վէ էլինի սըգտըքտան սօնրա, պէյնէրինտէ, շու աթիտէքի միւքեալէմէ վագը օլմուշ տուր։

Եիւզ պաշը— Օրատա՞ն մը կէլմէքտէսին։

Լուի Կլէյսնէր— Էվվէթ. սիզ տախի, օրաեա՞ մը կիտէեօրսունուզ։

Եիւզ պաշը— Էվվէթ. էսիրլէրի. նէ՞ հալտէ կէօրտիւն։

Լուի Կլէյսնէր— Զօգ իյի տիրլէր։

Եիւզ պաշը— Հայտուտլար իլէ բազարլըղա կիրիշմէեէ կիտէեօրում. չիւնքի, մէրգումանը իյի թանըրըմ. վէ Էվրօպալըլարը խէլաս իթմէյէ իւմիտվար օլտուգտան պաշգա, հաթթա օլ խուսուստա, չիւբհէսիզ տախի պուլունմագտաեըմ. Էլիմտէն կէլէնի իճրա իտէճէյիմ. պու մատտէյի հալլ իթմէք իչին, իհթիմալլի կէօրիւնէն հէր շէյի, մէվգրեի իճրաեէ գօեաճաղըմ տըր։

Լուի Կլէյսնէր— Ֆագաթ, պու ասքէրլէրի՞ նէ եաբաճագըն. նասըլ քի պիլիրսին, շարթլարըն տախիլինտէ, ասքէր կէօսթէրմէք եօգ տուր։

Եիւզ պաշը— Պունուն իչին էլէմտէ օլմա՛. պէն, եաբա եալընըզ, եանըմտա քիմսէ օլմագըզը, հայտուտլարըն եանընա կիտէճէյիմ. տիմէք իսթէրիմ քի, ասաքիրի, խայլիճէ ուզագլըգտա օլարագ, արգամտա պըրագաճաղըմ տըր։

Մէզքիւր ղազէթատա, Մ. Վայնէր թարաֆընտան, քէնտիլէրին միւճիզաթլա զուրթուլմուշ տօսթլարը օլան Լօրտ Միւնգասթէրէ եազըլան պիր մէքթուպուն, շու աթիտէքի ճիւմլէսի կէօրիւլմիշ տիւր։

«Ալթինատան կէօնտէրիլէն թաթար, զուրաեա վասըլ օլտու, վէ Նօէլ իլէ պիրլիքտէ, հայտուտ պաշը իլէ ուզուն պիր միւքեալէմէ իյլէտի. ֆագաթ, նէթիճէսի խայբրսըզ չըգտը։

«Հայտուտ պաշը, պիզի իւչ տէօրթայ քէտէրսիզ սագլաեաճաղընը, Նօէլէ սէօյլէմիշ տիր. ֆագաթ հիւքիւմէթ թարաֆընտան ասաքիր չըգարըլմասը իւզէրինէ, պուլունտուղումուզ հալին լեմ,եէթի կէվչէմիշ տիր. վէ ասաքիր իլէ վուգու պուլաճագ օլան իլք չաթըշմատա, քեաֆֆէմիզի պիրտէն, տէր հալ, էօլտիւրէպիլիրլր։

«Մէմալիքի էճնէպիյէեէ իրսալ գըլընմալարը թէքլիֆի, չիմտիքի հալտէ, հիչ պիր սուրէթլէ, հայտուտլարըն իչինէ կէլմէեէճէք տիր։

«Մուհաքէմէ իտիլմէք իւզրէ մահպէսէ գօնմալարընա տայիր օլան իքինճի թէքլիֆէ կէլինճէ, պունու եաբմագտան իսէ, տէօյիչէրէք էօլմէքլիյի, տահա էվվէա թուլթմագտա օլմալարընը, սէօյլէմէքտէ տիրլէր. չիւնքի, Եունան հիւքիւմէթինէ էմնիեէթլէրի եօգ տուր։

«Ոնլարըն ագլը, եալընըզ պիր շէյ եաթմագտա տըր. եանի, Պուրատա, ըէսմէն պիր մուհաքէմէ իտիլիպ, սօնրա, հագգլարընտա ավֆ իհսան օլունմասընը իսթէրլէր. պու խուսուս, պանա խիլաֆը չէր կէօրիւնմէմէքտէ տիր, վէ պէն, քէնտի թարաֆընտան, Գըրալըն վէ քէնտի վիւքէլասընըն ինսանիեէթլէրի իչին, թէչէքքիւր իտէրիմ։

«Պունու թալէպ իթմէմ (չիւնքի միւգթէտիր տէյիլիմ), ֆագաթ էօլմէք իւզրէ օլան պիր ատէմ օլտուղումատան, հայտուտլարընը մէզքիւր թէքլիֆինի, գապուլ իթմէյէրի, վէ ասաքիրին մուամէլէ իթմէյէրինի մէն իյլէմէյէրի իչին, թէվազու իլէ քէնտիլէրինէ նիեազ ուրէճա իտէրիմ, չիւնքի պէօյլէ օլմատըղը հալտէ, պիհուտէ եէրտէ գան տէօքիւմէսի նէթիճէսինտէն պաշգա, պիր իքի կիւնտէն պիզիմ տախի էօլմէմիշ իճապ իտէճէք տիր։

«Հիւքիւմէթին մէժուրու, պուլունտուղումուզ հալի իւմիտսիզ ատտ իթմէքտէ տիր. իմտի ինկիլիզլէրին ատէթինտէն օլտուղու կիպի, մէրտճէ էօլմէք իչէն, Ալլահա սըղընմալըեըզ։

«Էկէր պիր թաթար տահա եօլլանըլըբ իսէ, պէրապէրինտէ պիր Թէվրատը չէրիֆ կէօնտէրին»։

Մարաթօնա կէօթիւրմէք իչին, պիչարէ Էվրօպալը սէյեահլարա գլաղուզլուգ իթմիշ օլան Ալէքսանտրօս նամ Եունանլընը զաթէն հայտուտլար իլէ սէօզ պիրլիք իթմիշ օլուպ, անլէրի տուղաղա պըրագմըշ օլտուղու, գավիէն սէօյլէնմէքտէ օլտուղու կիպի, Ալթինատաքի ինկիլիզ սէֆարէթի իքինճի սըր քեաթիպի պուլունան Մ. Կըրահամ տախի, մէրգում խայինէն պիր սապրգասընը, շու աթիտէքի սուրէթտէ թարիֆ իյլէմիշ տիր։

«1863 սէնէսի սօն պահարընընը իպթիտալարընտա, Մարաթօն սահրասը եազընընտա պուլունան պիր մահէլլէ, ավա չըգմագ իւզրէ սէֆարէթխանէտէ պուլունան պաղը տօսթլարըմ իլէ պիրլիքտէ պիր սանտալ իլէ, Բիրէատան եօլա չըգտըգ։

«Մէզքիւր սանտալա, իւչ տէօրթ կիւն տէնիզ իւզէրինտէ կէզմէք իչին լազըմ կէլտիկի գատար մէէքիւլաթ, վէ իւչ նէֆէր տախի սանտալճըլար ալտըգտան պաշգա, մէրգում Ալէքսանտրօս տախի, գլաղուզ վէ թէրճիւման մագամընտա օլարագ, պէրապէրիմիզտէ պուլունմագտա իտի։

«Հավա սըճագ վէ բէք աղ բիւզկեար պուլունտուղունտան, խայլիճէ եօլ ալտըգտան սօնրա, սանտալճըլարտան պիրիսինին գավլինճէ հէնուզ, կիտէճէք մահէլլիմիզ, բէք չօգ եիրագտա պուլունմագտա իտի։

«Ալ հէնկեամտէ, գարաեա եազըն պուլունմագտա իտիք, վէ սանտալճըլար քիւրէքլէրի պըրագարագ, գարաեա չըգըպ կիճէյի օրատա կէչիրմէքլիյի թէքլիֆ, վէ կիճէ գարանլըղընտա, արթըք կիտէճէք եօլլարընը պուլամաեաճագլարընը պէեան իթտիլէր։

«Ալէքսանտրօս, թէրճիւմանլըք իտէրէք, մէզքիւր թէքլիֆի պիզէ թէպլիզ գլտըքտան սօնրա, քէնտիսի տախ, խահիշլէ մէզքիւր թէքլիֆի թասահուպ իթմէքտէ իտի։

«Պիզ, գարատա պիր գաչ տէֆա, կիճէէնին գարանլըղը իլէ կիւճ սէչիլէպիլէր օլան պիր գաչ չիւբհէլի ատէմլէր կէօրտիւյիւմիզտէն, մէրգումանընը թէքլիֆինի տիյնէմէք իսթէմէմտիք, վէ ըիվօվրը թապանճալարըմըզը չէքիպ, քէնտիլէրէ էօլիւմ թէհտիտի կէօսթէրմէյինճէ, իլէրի վարմաեա բազի օլմատըլար։

«Իւչ սաաթ սօնրա, ասըլ գարաեա չըգաճաղըմըզ մահէլլէ վասըլ օլտուգտա, օրատա իքի նէֆէր զապիթ, վէ եիւզ նէֆէր տախի ասաքիրին, պիզի մուհաֆազա էյլէսինլէր իչին, հիւքիւմէթ թարաֆընտան կէօնտէրիլիպ, պիզի պէքլէմէքտէ օլտուգլարընը կէօրտիւք։

«Հէր գաչ կիւն, օրալարտա գալտըգ իսէ, մէզքիւր ասաքիր ֆըրգասը, ասլա եանըմըզտան այրըլմատը։

«Տիեէպիլիրիմքի, Ալէքսանտրօսուն գլաղուզլուղու թահթընտա պուլունան սէյեահլարը, հայտուտլարընը էլինէ կէչմէսի, իլք տէֆասը տէյիլ տիր։

«Պէն Ալթինաեա կէլմէզտէն էվվէլ, պիր իքի տէֆա տախի, Ալէքսանտրօս, քէնտիլէրինէ գլաղուզ ալմըշ օլանլար, հայտուտլարա եէմ օլմուշլար տըր, վէ պու սօնրաքի էլէմէնկիզ վագատա տախի, մէրգուման հայտուտլար իլէ էվվէլինտէն սէօզ պիրլիյի իթմիշ օլտուղունա, շիւբհէմ եօգ կիպի տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Իզմիրտէ թապու նէշը օլունան Ընբարսիալ ղազէթասընտա չու վէճհ իլէ օգունմուշ տուր։

Մահէլլի հիւքիւմէթլէր, Խսթանպօլտան վարիտ օլան էմրէր իւզէրինէ, էեալէթիմիզտէ զիրաաթըն նէ հալտէ պուլունմագտա օլմասը հագգընտա, դայէթ սահիհ մալիւմաթլար թահսիլ իթմէքլէ մէշղուլ օլմագտա տըրլար։ Հիւքիւմէթի Սէնիյէ, պաշլըճա մուհիմմ պիր քէրթէ իւզէրինէ մալիւմաթ քէսպ իթմէք, չէօյլէ քի, Ա.յտըն վէ Գասապա տէմիր եօլլարընընն ինշասընտան պէրու, զիրաաթըն, եէնի պաշտան ինթիշար պուլմուշ վէ իսլահ օլմուշ օլուպ օլմասընը անլամագ իսթէմէքտէ տիր։ Շիւբհէսիզ, եազընտա, պու պապտէ, Իզմիր, Ա.յտըն, վէ Գասապատան իրսալ գըլընաճագ օլան բաբօրթօլարընն նէթիճէլէրի մալիւմիմիզ օլաճագ տըր։ Շիմտիլիք, չունու պէեան իտէրիզ քի, նասըլ քի սայիր հէր եէրտէ, էօյլէ տէ Ա.նատօլուտա, տէմիր եօլլար, ճատտէ վէ ատի եօլլար, ճէմիրեէթի պէշէրիեէնին վէ մատտի շէյլէրին իսլահ օլմասընա գուվվէթլի պիրէր վասրթա օլմուշլար տըր։ Հէրմիւս գըեըլարը ուզունլուղունտա վէ Գահսթը վէ Մաէնտր գըեըլարը եազընլարընտա տէմիր եօլ ապրաալարընն տիւտիւք սէյլէրի իշիտէլինտէն վէ մէզքիւր արագալարընն իհտաս օլունմասը իլէ, տէվվէ իսթիմալ իթմէք ուսուլինին լազվինտէն պէրու, զիրա-

աթ, մէմալիքին մէզքիւր զբսմընտա զիեատե ինթիշար պուլմուշ վէ թօփրաղը զէր իթմէք իչին մալիւմ օլան էնվայի ուսուլլը, զիեատէսի իլէ իսլահ իտիլմիշ տիր։ Պունու իլէ պէրապէր, չիթֆճի թագրմը եէնի պաշտան թէչվիք վէ էօշիւր թահսիլտարլարընը ամէլ ու հարաքեաթընա կիւն պէ կիւն չէտիտ սուրէթտէ տիգզաթ օլունմալը տըր։ Քէզա, չիֆճիլէրէ, Ամէրիգա բամուզ թօհումու թէվզի իթմէքլիքտէն տուր օլմամալը վէ պունա իլավէ օլմագ իւզրէ, ինչա օլունան եէնի եօլլարը պիր ան էվվել եափըլըպ պիթմէսինէ ճահտ ու իքտամ օլունմալը տըր։ Եօլուն ինչասընա, աչըլմասընա վէ իշլէթտիրիլմէսինէ միւսաատե վէ իքի սէնէ սոնրա, մուգավէլէ տէֆթէրինտէ շարթ օլունան քեաֆֆէյի թէահիւտաթըն իճրասընը մանթլուգ իթմէք, ագըլանէ պիր գարար տըր։ Զիւնքի պու սուրէթլէ, թէտիյէ օլունան վէ էքսէր տէֆա թէտարիք օլունմասը միւշգիլ օլան պիրինճի սէրմաեէ իտարէ իտիլմիշ օլուր։

Թէքրար սէօյլէրիզ, զիրաաթ Անատօլուտա թէգատտիմ իւզրէ պուլունմագտա տըր։ Պիր ըսթանթիգիմիզ օլմատըղընտան, վագրա մէզքիւր սահիհլէյի ըագամա իսպաթ իտէմէզ իսէք տէ, իֆթիխարէ թէքէրրիւր իտէրիզ քի սահիհ սուրէթտէ թէգատտիմ օլունմագտա օլուպ, ագըլլը մէմուրլար, մէզքիւր սահիհլէյի պիզտէն սոնրա սուհուլէթլէ թաստիգ իտէպիլէճէքլէր տիր։

Էմնիյէթ սանտըղը գօմիսիօնը ազասընտան իզզէթլու Բիւզանդ էֆէնտիյէ բիւթպէյի սանիյէ սընրքը էվվել միւթմայիզի,

Պապը ալի էվրաղ օտասը միւմէյզի իզզէթլու Մէհմէտ պէյէ բիւթպէյի սանիյէ սընրքը սանիսի,

Շուրայի տէվլէթ գալէմի խիւլաֆասընտան իզզէթլու Բէչատ պէյէ բիւթպէյի սանիյէ սընրքը սանիսի,

Բուսումաթ մէճլիսի ազասընտան իզզէթլու Հաֆըզ Խալիլ էֆէնտիյէ բիւթպէյի սանիյէ սընրքը սանիսի։

Շէյխիւլ իսլամ հարէմ հազրէթի Նէպէվի էսպաք Շէրիֆ բաշա մէրհումը մախտումի բիֆաթլու Մահմուտ Ճէմիլ պէյէ բուրթպէյի սալիսէ,

Թրապուզօն վիլայէթի բօլիմիգա մէմուրու մուավինի բիֆաթլու Մօմճեան Պետրոս էֆէնտիյէ բուրթպէյի սալիսէ։

Էմնիյէթ սանտըղը գօմիսիօնը քեաթիպի բիֆաթլու Շաքիր էֆէնտիյէ բիւթպէյի սալիսէ,

Սըվազ վիլայէթի տախիլինտէ Տէրինտ գազասը միւթէմէքքինէրինտէն վէ պիրինճի սընրքի Շաբաֆանը միւթէհայիզանընտան Շամիլ զատէ բիֆաթլու Համբարձում էֆէնտիյէ բիւթպէյի սալիսէ,

Էմնիյէթի մէզքիւր սանտըղը քեաթիպի ֆիթուվէթլու Դէորգ էֆէնտիյէ բիւթպէյի բապիա,

Մապէյնի հիւմաեուն ճէնապը մուլիքանէ թէլէկրաֆ մէմուրու ֆիթուվէթլու Նիշի պէյէ բիւթպէյի բապիա,

Թըրհալա Եէնի չէհիր գազասը նուֆուս նագրը բիֆաթլու Ահմէտ էֆէնտիյէ բիւթպէյի սալիսէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

— Շուրայի տէվլէթ ազասընտան սատէթլու Աղաբէկեան Սարգիս էֆէնտի իլէ Շուրայի մէզքիւր տախիլիյէ տայիրէսի պաշ մուավինի իզզէթլու Սայիա պէյ էֆէնտիյէ Մէճիտիյէ նըշանը ղիյշանընը տէօրտիւնճի բիւթպէսինտէն պիրէր գրթասը իհսան պույրուլմուշտը։

— Սէյլէնտիկինէ նէզարէն, իսկիւտարտա Շէմսի փաշատա վագը էսկի քէօշկիւն արսասը իւզէրինտէ պիր ումում պաղչէսի ինչա օլունաճագ իմիշ։

— Կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ, Սաքս-Քօպուրկ բրէնալէրի, Պէպէքտէ Սատրազամ հազրէթլէրինէ վիզիթա վէրմիշլէր տիր։

— Տիւնքի կիւն ինկիլթէրրա գրրալիչասը Վիքթօրիա հազրէթլէրինէ տօղտուղունուն եէվմի սէնէվիսի օլտուղունտան, Օսմանլը գարաղոլ պէյլիք կէմիսի, ինկիլիզ պանտէրասընը, 21 փարէ թօփ էնտախթի իլէ սելամլամըշ տըր։

— Տօքթօր Զայեան էֆէնտի, Գատը քէօյտէքի խանէսինի թէրք իլէ, Իսկիւտարտա, Պաղլար պաշընտա վագը 185 նիմէրօլու խանէեէ նագլ իթմիշ օլտուղունտան, քէնտույի կէօրմէք իսթէյէնլէրին օրաեա միւրաճաաթ իթմէլէրի, վէ տօքթօրու միւմայիլէյհին, բէնճէմպիհ կիւնլէրի սաաթ 7 տէն սոնրա խայրաթ պագաճաղը իլան օլունուր։

Պու խուսուստա Իսկիւտար էհալիսի մէմնուն օլսա ճայիզ տիր, զիրա մահէլլի մէզպուրտա պուլունան պիր իքի հէքիմ հագգընտա, վագթիյլէ թէշէքքիլէրի վուգու պուլտուգտան պաշգա, շիմտիտէ, կէրչի շարլաթանլըգլարը իլէ իյի բարա գազանմագտա օլան վէ ախլագլարը պօզուգլուղույա հէքիմլիք սանաաթընա պիր լէքէ սաբլմագտա պուլունան պիր իքի շարլաթան, ֆագաթ տիպլօմալը հէքիմլէրատէն թէշէքքի իթմէքտէ տիրլէր։

— Կէչէն սալը կիւնիւ, օրթալըգ գարարտըղը վագթի, Բանաեօթի խամինտէ Եունանլըընը պիրի, Պէյօղլունտա Թէքքէնին գարշըսընտա վագը զապթիեէ մէրքէզի էօնիւնտէ տիւշիւպ, ֆիւճճէթէն վէֆաթ իլէմիշ տիր։

Էվվէլիսի կիւն տախթ, թէլէկրաֆ մէմուրլարընտան պիրի, այնի սուրէթլէ վէֆաթ իլէմիշ տիր։

— Կէչէն բազար կիւնիւ Թօրգաբուտա Եըգըգ ճամիտէ, Միւսլիմանընը պիրի տիկէր պիր Միւսլիմանը վուրուպ էօլտիրմիշ տիր։ Գաթիլի մէրգումի, Հիւքիւմէթ թարաֆընտան արանըլմագտա տըր։

— Թէվֆիգ էֆէնտի սէօյլէնտիկինէ նէզարէն պու արա մէմալիքինին էեալէթլերինի տօլաշմագտա օլան շահամէթլու Իրան շահը հազրէթլէրի, եագընտա Պաղտատա աղիմէթ իտէճէք օլտուգլարընտան, օրատա պիւյիւք հազրըլըգլար օլունմագտա տըր։

— Նասըլ քի պիլտիրմիշ իտիք, Սարգիս էֆէնտի իլէ Օտեան էֆէնտի իշ պու բազար իրօլէսի կիւնիւ Բարիսէ կիթմէք իւզրէ Տէրսաատէթտէն եօլա չըգմըշլար տըր։

— Կէչէն բէնճէմպիհ կիւնիւ, աղլարընը տէնիզէ աթմըշ օլան պիր թագրմ պալըգճըլար աղլարընը տէնիզտէն չըգարտըղլարընտա տէրունինտէ պիր լաչէ պուլմուշլար վէ ղապթիեէ մէրքէզինէ խապէր վէրտիքտէն սոնրա, գարաեա չըգարմըշլար տըր։ Ամէրիգա թէլեֆթիչտէն անլաշըլտըղընա նէզարէն, էօվէն, Պէչիկթաշլը Գօստի խամինտէ 60 եաշընտա պիր թէրզի իմիշ. մէրգումի Գօստի, չօգ իչկի գուլլանը օլտուղունտան, էվվէլիսի կիւնիւ սէրիսօշ հալինտէ տէնիզ գըեըսընտան կիտէր իքէն, եուվարլանըգ տէնիզէ տիւշմիւշտիր։

— Պունտան 58 սէնէ մուգատտէմ, խթանպօլտա Բաթրիղխանէ զարուսունտա պազը սէպէպէ մէպնի, տարէ չէքիլմիշ օլան պէշինճի Ղըրիղորիոս բաթրէրէն զիքրի իչէն, Ամինատա պիր պիրէր գրթասը իհսան պույրուլմուշտը։

— Սէյլէնտիկինէ նէզարէն, իսկիւտարտա Շէմսի փաշատա վագը էսկի քէօշկիւն արսասը իւզէրինտէ պիր ումում պաղչէսի ինչա օլունաճագ իմիշ։

— Կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ, Սաքս-Քօպուրկ բրէնալէրի, Պէպէքտէ Սատրազամ հազրէթլէրինէ վիզիթա վէրմիշլէր տիր։

— Տիւնքի կիւն ինկիլթէրրա գրրալիչասը Վիքթօրիա հազրէթլէրինէ տօղտուղունուն եէվմի սէնէվիսի օլտուղունտան, Օսմանլը գարաղոլ պէյլիք կէմիսի, ինկիլիզ պանտէրասընը, 21 փարէ թօփ էնտախթի իլէ սելամլամըշ տըր։

— Տօքթօր Զայեան էֆէնտի, Գատը քէօյտէքի խանէսինի թէրք իլէ, Իսկիւտարտա, Պաղլար պաշընտա վագը 185 նիմէրօլու խանէեէ նագլ իթմիշ օլտուղունտան, քէնտույի կէօրմէք իսթէյէնլէրին օրաեա միւրաճաաթ իթմէլէրի, վէ տօքթօրու միւմայիլէյհին, բէնճէմպիհ կիւնլէրի սաաթ 7 տէն սոնրա խայրաթ պագաճաղը իլան օլունուր։

Պու խուսուստա Իսկիւտար էհալիսի մէմնուն օլսա ճայիզ տիր, զիրա մահէլլի մէզպուրտա պուլունան պիր իքի հէքիմ հագգընտա, վագթիյլէ թէշէքքիլէրի վուգու պուլտուգտան պաշգա, շիմտիտէ, կէրչի շարլաթանլըգլարը իլէ իյի բարա գազանմագտա օլան վէ ախլագլարը պօզուգլուղույա հէքիմլիք սանաաթընա պիր լէքէ սաբլմագտա պուլունան պիր իքի շարլաթան, ֆագաթ տիպլօմալը հէքիմլէրատէն թէշէքքի իթմէքտէ տիրլէր։

— Կէչէն սալը կիւնիւ, օրթալըգ գարարտըղը վագթի, Բանաեօթի խամինտէ Եունանլըընը պիրի, Պէյօղլունտա Թէքքէնին գարշըսընտա վագը զապթիեէ մէրքէզի էօնիւնտէ տիւշիւպ, ֆիւճճէթէն վէֆաթ իլէմիշ տիր։

— Կէչէն բազար կիւնիւ Թօրգաբուտա Եըգըգ ճամիտէ, Միւսլիմանընը պիրի տիկէր պիր Միւսլիմանը վուրուպ էօլտիրմիշ տիր։ Գաթիլի մէրգումի, Հիւքիւմէթ թարաֆընտան արանըլմագտա տըր։

— Թէվֆիգ էֆէնտի սէօյլէնտիկինէ նէզարէն պու արա մէմալիքինին էեալէթլերինի տօլաշմագտա օլան շահամէթլու Իրան շահը հազրէթլէրի, եագընտա Պաղտատա աղիմէթ իտէճէք օլտուգլարընտան, օրատա պիւյիւք հազրըլըգլար օլունմագտա տըր։

— Նասըլ քի պիլտիրմիշ իտիք, Սարգիս էֆէնտի իլէ Օտեան էֆէնտի իշ պու բազար իրօլէսի կիւնիւ Բարիսէ կիթմէք իւզրէ Տէրսաատէթտէն եօլա չըգմըշլար տըր։

— Կէչէն բէնճէմպիհ կիւնիւ, աղլարընը տէնիզէ աթմըշ օլան պիր թագրմ պալըգճըլար աղլարընը տէնիզտէն չըգարտըղլարընտա տէրունինտէ պիր լաչէ պուլմուշլար վէ ղապթիեէ մէրքէզինէ խապէր վէրտիքտէն սոնրա, գարաեա չըգարմըշլար տըր։ Ամէրիգա թէլեֆթիչտէն անլաշըլտըղընա նէզարէն, էօվէն, Պէչիկթաշլը Գօստի խամինտէ 60 եաշընտա պիր թէրզի իմիշ. մէրգումի Գօստի, չօգ իչկի գուլլանը օլտուղունտան, էվվէլիսի կիւնիւ սէրիսօշ հալինտէ տէնիզ գըեըսընտան կիտէր իքէն, եուվարլանըգ տէնիզէ տիւշմիւշտիր։

— Պունտան 58 սէնէ մուգատտէմ, խթանպօլտա Բաթրիղխանէ զարուսունտա պազը սէպէպէ մէպնի, տարէ չէքիլմիշ օլան պէշինճի Ղըրիղորիոս բաթրէրէն զիքրի իչէն, Ամինատա պիր թիւրպէ ինչասը գըմընտա 1862 սէնէսի նոյեմբերին 11ինտէ, պա էմրի գըրալի պիր իեանէ տէֆթէրի գիւշատ օլունարագ, 8271 տըրախմի թօքլանմըշ իսէ տէ, քիֆայէթ իտէճէք ագճէնին թօփլանմասը չօղ վագըթա թէվագգուֆ իտէճէյինտէն, Իսկէնտէրիեէտե մուգիմ Մ. Ամէրօֆմալի պէտէնինտէն օթուզ գըրգ պին տըրախմի սարֆը իլէ մէզքիւր թիւրպէյի Տար Իւլֆիւնուն մէյտանընտա ինչա իթտիրէճէք օլմագլա, մուգատտէմճէ թօփլանմըշ օլան 8271 տըրախմինին մէքթէպլէր իչին ֆայիտէլի քիթապլար պասմասընա սարֆ օլունմասը թէնսիպ կէօրիւլմիւշ տիր։ (Անթիվէ)

— Զէնկէլքէօյ ճիվարլարընտա վագը պիր չիֆթլիյին պէքճիսինին օղլու կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ պապասը իլէ պէրապէր պիր օտասա եամմաքտա իքէն, կիճէ եարըսը եամաղընտան գալգըգ պիր բիչթօվլէ քէնտիսինի վուրուպ էօլտիրմիշ տիր։

Մէրգումի տէլիգանլը պիւյիւք պիր ֆամիլեատէն օլան պիր գըզա ալէգա իթմիշ. վէ մէրգումէ իլէ էվվէնէմզ օլտուղունա ագլը իրտիյինտէն, քէնտու քէնտույի էօլտիրմիշ տիր։

— Խրտիվի Մըսրը հազրէթլէրի վէլիահընը, Ֆազըլ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրինին քէրիմէյի միւհիթէրէմէլերի իլէ նիքեահլանմըշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

— Մըսրտան ալընան խապէրլէրէ նէզարէն, պու տէֆա եէնէ Մըսրը Ամպուքիր վէ Տիմիաթ գալէալարընա վէ իսթիհքեամաթընա թօփլար վէ սիլահլար նագլ օլունմուշ տուր։

— Ֆազըլ Մուսթաֆա փաշա հազրէթլէրինին հիմայէսի թահսիրընտա օլտուղու հալտէ, Շիրքէթի Ամզիզիանամը իլէ պիր վաբօր գումբանեասը թէչքիլ օլունմագտա տըր։

— Տագըգատա 24–25 տէֆա աթըլը նէվիճատ պիր թիւֆէնկին օրտուտա գուլլանըլմասը Պապը Ալիեէ թէքլիֆ օլունմուշ օլտուղու Լա Թիւրքիտէ օգունմուշ տուր։ Մէզքիւր թիւֆէնկի էճնէպի զապիթանընը պիրիսի իճատ իյէմիշ տիր։

— Պապէլ նամ վաբօր, Պաղտատա կիթմէք իւզրէ, տիւնքի կիւն։ Տէր սատէթտէն եօլա չըգմըշ տըր։

— Իրան Շահը հազրէթլէրի Պաղտատա կէլտիքտէ, միւշարիէյհ հազրէթլէրինի թէպրիք իյէմէք իւզրէ, շէհրի մէզքիւրէ մախսուս պիր մէմուր իրսալ գըլընմըշ տըր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Փարիզ 23 մայիս։

Լէնի ինթիխապ օլունան Սէնաթօ մէճլիսի ազալարընը սէնէվի մաաշընը 15 պին ֆրանգա գարարլաշտրրան լաիհա Գավանին մէճլիսինէ թագտիմ օլունտու։

ԵՈՒՆԱՆ

Ամին 22 մայիս

Հայտուտլարընը մուհաֆէմէսի, տիւնքի կիւն պաշլանմըշ օլտուղու հալտէ, 14 սաաթ տէվամ իթմիշ տիր։ Եէտի նէֆէր հայտուտլար գաթլէ հիւքմ օլունտուլար։

ՍԻՒԷԻԾ ՊՕՂԱԶԸ

Լոնդրա, 23 մայիս։

Սիւէիշ պօղազընընը պու կիւնէ գատտար օլան թէքմիլ հասրլաթը 77,336 ատէտ ինկիլիզ լիրասընա պալիղ օլմուշ տուր։

ՈՒԼԱՀ-ՊՈՒՂՏԱՆ

Պոմբէյ, 23 մայիս

Բրէնս Շարլը հազրէթլէրի, թախթա ճիւլուս իյլէմէսինին եէվմի սէնէսի Նոյեմբերին 11ինտէ, պա էմրի գըրալի պիր իեանէ տէֆթէրի գիւշատ օլունարագ, 8271 տըրախմի թօքլանմըշ իսէ տէ, քիֆայէթ իտէճէք ագճէնին թօփլանմասը չօղ վագըթա թէվագգուֆ իտէճէյինտէն, Իսկէնտէրիեէտե մուգիմ Մ. Ամէրօֆմալի պէտէնինտէն օթուզ գըրգ պին տըրախմի սարֆը իլէ մէզքիւր թիւրպէյի Տար Իւլֆիւնուն մէյտանընտա ինչա իթտիրէճէք օլմագլա, մուգատտէմճէ թօփլանմըշ օլան 8271 տըրախմինին մէքթէպլէր իչին ֆայիտէլի քիթապլար պասմասընա սարֆ օլունմասը թէնսիպ կէօրիւլմիւշ տիր։ (Անթիվէ)

— Զէնկէլքէօյ ճիվարլարընտա վագը պիր չիֆթլիյին պէքճիսինին օղլու կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ պապասը իլէ պէրապէր պիր օտասա եամմաքտա իքէն, կիճէ եարըսը եամաղընտան գալգըգ պիր բիչթօվլէ քէնտիսինի վուրուպ էօլտիրմիշ տիր։

Մէրգումի տէլիգանլը պիւյիւք պիր ֆամիլեատէն օլան պիր գըզա ալէգա իթմիշ. վէ մէրգումէ իլէ էվվէնէմզ օլտուղունա ագլը իրտիյինտէն, քէնտու քէնտույի էօլտիրմիշ տիր։

— Խրտիվի Մըսրը հազրէթլէրի վէլիահընը, Ֆազըլ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրինին քէրիմէյի միւհիթէրէմէլերի իլէ նիքեահլանմըշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

— Մըսրտան ալընան խապէրլէրէ նէզարէն, պու տէֆա եէնէ Մըսրը Ամպուքիր վէ Տիմիաթ գալէալարընա վէ իսթիհքեամաթընա թօփլար վէ սիլահլար նագլ օլունմուշ տուր։

— Ֆազըլ Մուսթաֆա փաշա հազրէթլէրինին հիմայէսի թահսիրընտա օլտուղու հալտէ, Շիրքէթի Ամզիզիանամը իլէ պիր վաբօր գումբանեասը թէչքիլ օլունմագտա տըր։

— Տագըգատա 24–25 տէֆա աթըլը նէվիճատ պիր թիւֆէնկին օրտուտա գուլլանըլմասը Պապը Ալիեէ թէքլիֆ օլունմուշ օլտուղու Լա Թիւրքիտէ օգունմուշ տուր։ Մէզքիւր թիւֆէնկի էճնէպի զապիթանընը պիրիսի իճատ իյէմիշ տիր։

— Պապէլ նամ վաբօր, Պաղտատա կիթմէք իւզրէ, տիւնքի կիւն։ Տէր սատէթտէն եօլա չըգմըշ տըր։

— Իրան Շահը հազրէթլէրի Պաղտատա կէլտիքտէ, միւշարիէյհ հազրէթլէրինի թէպրիք իյէմէք իւզրէ, շէհրի մէզքիւրէ մախսուս պիր մէմուր իրսալ գըլընմըշ տըր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Փարիզ 23 մայիս։

Լէնի ինթիխապ օլունան Սէնաթօ մէճլիսի ազալարընը սէնէվի մաաշընը 15 պին ֆրանգա գարարլաշտրրան լաիհա Գավանին մէճլիսինէ թագտիմ օլունտու։

ԵՈՒՆԱՆ

Ամին 22 մայիս

Հայտուտլարընը մուհաֆէմէսի, տիւնքի կիւն պաշլանմըշ օլտուղու հալտէ, 14 սաաթ տէվամ իթմիշ տիր։ Եէտի նէֆէր հայտուտլար գաթլէ հիւքմ օլունտուլար։

ՍԻՒԷԻԾ ՊՕՂԱԶԸ

Լոնդրա, 23 մայիս։

Սիւէիշ պօղազընընը պու կիւնէ գատտար օլան թէքմիլ հասրլաթը 77,336 ատէտ ինկիլիզ լիրասընա պալիղ օլմուշ տուր։

ՈՒԼԱՀ-ՊՈՒՂՏԱՆ

Պոմբէյ, 23 մայիս

Բրէնս Շարլը հազրէթլէրի, թախթա ճիւլուս իյլէմէսինին եէվմի սէնէսի Նոյեմբերին 11ինտէ, պա էմրի գըրալի պիր իեանէ տէֆթէրի գիւշատ օլունարագ, 8271 տըրախմի թօքլանմըշ իսէ տէ, քիֆայէթ իտէճէք ագճէնին թօփլանմասը չօղ վագըթա թէվագգուֆ իտէճէյինտէն, Իսկէնտէրիեէտե մուգիմ Մ. Ամէրօֆմալի պէտէնինտէն օթուզ գըրգ պին տըրախմի սարֆը իլէ մէզքիւր թիւրպէյի Տար Իւլֆիւնուն մէյտանընտա ինչա իթտիրէճէք օլմագլա, մուգատտէմճէ թօփլանմըշ օլան 8271 տըրախմինին մէքթէպլէր իչին ֆայիտէլի քիթապլար պասմասընա սարֆ օլունմասը թէնսիպ կէօրիւլմիւշ տիր։ (Անթիվէ)

— Զէնկէլքէօյ ճիվարլարընտա վագը պիր չիֆթլիյին պէքճիսինին օղլու կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ պապասը իլէ պէրապէր պիր օտասա եամմաքտա իքէն, կիճէ եարըսը եամաղընտան գալգըգ պիր բիչթօվլէ քէնտիսինի վուրուպ էօլտիրմիշ տիր։

Մէրգումի տէլիգանլը պիւյիւք պիր ֆամիլեատէն օլան պիր գըզա ալէգա իթմիշ. վէ մէրգումէ իլէ էվվէնէմզ օլտուղունա ագլը իրտիյինտէն, քէնտու քէնտույի էօլտիրմիշ տիր։

— Խրտիվի Մըսրը հազրէթլէրի վէլիահընը, Ֆազըլ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրինին քէրիմէյի միւհիթէրէմէլերի իլէ նիքեահլանմըշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր։

— Մըսրտան ալընան խապէրլէրէ նէզարէն, պու տէֆա եէնէ Մըսրը Ամպուքիր վէ Տիմիաթ գալէալարընա վէ իսթիհքեամաթընա թօփլար վէ սիլահլար նագլ օլունմուշ տուր։

— Ֆազըլ Մուսթաֆա փաշա հազրէթլէրինին հիմայէսի թահսիրընտա օլտուղու հալտէ, Շիրքէթի Ամզիզիանամը իլէ պիր վաբօր գումբանեասը թէչքիլ օլունմագտա տըր։

— Տագըգատա 24–25 տէֆա աթըլը նէվիճատ պիր թիւֆէնկին օրտուտա գուլլանըլմասը Պապը Ալիեէ թէքլիֆ օլունմուշ օլտուղու Լա Թիւրքիտէ օգունմուշ տուր։ Մէզքիւր թիւֆէնկի էճնէպի զապիթանընը պիրիսի իճատ իյէմիշ տիր։

— Պապէլ նամ վաբօր, Պաղտատա կիթմէք իւզրէ, տիւնքի կիւն։ Տէր սատէթտէն եօլա չըգմըշ տըր։

— Իրան Շահը հազրէթլէրի Պաղտատա կէլտիքտէ, միւշարիէյհ հազրէթլէրինի թէպրիք իյէմէք իւզրէ, շէհրի մէզքիւրէ մախսուս պիր մէմուր իրսալ գըլընմըշ տըր։

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

Փիացամբզտա ախզ ու իթա հալէա տուրկուն պիր հալտէ պուլունմագտա օլուպ, էկէր ճիվար էեալէթլէրտէն կէլէն պաղը թիւճճարլար օլմասա իտի, բիացա քեամիլէն տուրկուն պիր հալ քէսպ իտէճէք իտի. չիւնքի իհթիեաճաթը մահէլլիեէ իչին բէք աղ իշ օլմուշ տուր։ Փիացատա՝ մէվճուտ պուլունան գահվէ ազալմըշ օլտուղու իչին եիւզտէ 2-3 ղշ, իւսթէ գօյմուշ տուր։ Սայիր մալլէրին ֆիեաթլարը կէչէն հաֆթա պէեան օլունան այնի ֆիեաթլար տըրլար։ Մո դայիրի օլարագ, խարիճէ կիտէն մալլեր իւզէրինէ զիեատէճէ իշ օլմուշ տուր։

Բամբէ. — Եվրօպանըն պէօյիւք բիացալարընտան ալընան խապէրլէրէ թէվֆիգան, պաղէն եիւքսէլմիշ վէ պաղէն տախի տիւշմիշ տիր։ Լաքին պունու իլէ պէրապէր, ատէթտէն զիեատէ չօգ իշ օլմուշ, չէօյլէ քի պին պալէատան զիեատէ մալ սաթըլմըշ տըր։ Իրմիր մալի, օգգաար, 11 1/4 տէն 12 1/2 ղշ. Կէյվէ վէ Ատանա մալի, 10 1/2–11 ղշ. Կիւրճի մալի, 9 1/2–9 1/2 ղշ. պու մալլէր հէր նէրէյտէ չըգարսա օրալարտա ֆիեաթլար եիւքսէլտիյի իչին պուրատա տախի գավի թուճուլմագտա տրրլար։ Ամէմ մալի, 9–9 1/2 ղշ։

Իբէ՝ Վէ ֆօշ. — Մէզքիւր մալլէր հագգընտա պունտան ագտէմ վէրտիկիմիզ մալիմաթլար պու տէֆա ալտրզրմըզ խապէրլէրէ թաստիգ օլունմուշլար տըր. մէզքիւր խապէրլէրտէն անլաշըլտըղընա նէզարէն, Թիւրքիանըն էն զիեատէ իբէք մահսուլու հուսուսէ կէթիրէն Լեալաթը օլան կէրէք Էտիրնէ վէ կէրէք Պրուսատա պու սէնէ խթիմալ օլունան իբէք պէօճէյի թօհումու մահսուլաթը, կէրէք ճինսի վէ կէրէք մըգտարը ճիհէթի իլէ. կէչէն սէնէտէն զիեատէ ֆէյնա օլաճագ վէ պինաէն ալէյհ, ֆիեաթլար զայէթ եիւքսէք թուճուլաճագլար տըր։

Աֆիոն. — Պիր գաչ կիւնտէն պէրու, զայէթ տուրկուն պիր հալ քէսպ իյլէմիշ վէ 465 ղշա գատտար եիւքսէլիքտէն սոնրա, 425–430 ղշա գատտա ճիշմիշ տիր։ Եէնի մահսուլ հագգընտա ալընան խապէրլէր զայէթ խայրրը տըրլար։ Մալի սոնրատան, հանի, էօնիմիզտէքի յուլիս աեընտա թէսլիմ իյլէմէք իւզրէ, օգգաար 340–360 ղշա իշ օլմուշ տուր։

Կէօլ եաղը. — Պու սէնէ, կէչէն սէնէ օլան մահսուլուն իշ գըամընտան պիր գըսմը գատտար մահսուլ ալընաճաղը պու կիւնքի կիւն թաստիգ օլունմուշ տուր։ Մալին ազ պուլունմասընա բաղմէն չօգլուգ մալ արանմամագտա տրր։ Կէօրիւնիւր քի կէրէք Եվրօպատա վէ կէրէք պուրատա կիւլ եաղը չօղլուգ խթիմալ օլունմաերպ, օնուն եէրինէ, ուճուզ բօմատալար խթիմալ օլունմագտա տրր։ Պու կիւնքի ֆիեաթը խ-

մէն օլտուղու հալտէ, մըսկալը, մալին ճինսինէ կէօրէ, 19 1/2–24 ղշ. տուր։

Եոֆոզը. –Խարիճէ եօլլամագ իչին պիրազ սաթըլմըշ իսէտ, ֆիլեաթլարճա պիր թէպէ տուրլուի վագը օլմամըշ տըր։ Բուռմլի եափաղըսը, երյգանմըշ, օգգասը, 11 1/2–12 ղշ. երյգանմամըշ, 6–6 1/4 ղշ. Տօպրօճա մալի, 7 1/2–8 ղշ. Էսկի չէհիր եափաղըսը, 5 1/2–6. Կիւրճի մալի, եարըմ երյգանմըշ, 6–6 1/4 ղշ. երյգանմամըշ 4 1/2 ղշ։

Թէֆրէ. –Մահուալ չրգան մահէլլէրտէն աղամըգ մալ կէրմիշ տիր. օգգասը 50–52 ղշ. ա օլտուղու հալտէ, վէ եէնի մահուալուն պիր նիւմունէսի սաերլմագ իւզրէ, պիր գաչ պալեա էնկիւրիւ, Պէյպազար վէ Գասթամպօլ մալի իշթիրա օլունուզ, Ինկիլթէրաեա իրսալ գելընմըշ տըր։ Վան վէ Քօնեա մալի, ատի ճինս, օգգասը, 18–20 ղշ։

Թօքաթ պոթէրը. –Օգգասը, 9 3/4 տէն 10 1/4 ղշ։

Ճէհրէ. –Եէնի մահուալթա պէքլէնմէքտէ օլտուղու իչին, սայքի ասլա արանմամագտա տըր։ Ինկիլթէրա իչին ազ մալ սաթըն ալընմըշ տըր։ Գայսէրի վէ Էնկիւրիւ մալի, օգգասը, պիրինճի ճինս, 15 1/2–15 1/2 ղշ. իքինճի ճինս, 14–14 1/2 ղշ։ Թօգաթ, Խաքիլիք մալի, մալին ճինսինէ կէօրէ, 12–13 ղշ։

Մաղը. –Ամէմ մալի, սիեահ, օգգասը, 11–11 1/2 ղշ։ Անատօլու մալի, 10–10 1/2. պէեազ մալ, 6–6 1/2 ղշ։

Ոռ. –Մէվսիմին կէչմիշ օլմասընա բաղմէն, ֆիլեաթլար ղայէթ գավի թուլթուլմագտա, վէ եիւքսէլմէկէ մէյեալ պուլունմագտա տըրլար. մէվճուտ պուլունանմալին ազլըղընա պագարագ, չօգ իշ օլմագտա տըր։ Պուրա տէյիրմէնլէրինէ իւեիւլմիշ իւչիւնճիւ ճինս մալ, 120 օգգալըգ իքի թօրպասը, 235–245 ղշ. տէօրտիւնճի ճինս, 215–225 ղշ։ Թունա մալի, պիրինճի ճինս, քէզա 120 օգգալըգ իքի ատէտ թօրպասը, 255–265 ղշ. իքինճի ճինս, 240–245 ղշ. իւչիւնճիւ ճինս, 215–225 ղշ։ Օտէսա մալի, պիրինճի ճինս, 62 օգգալըգ թօրպասը, 123–130 ղշ. իքինճի ճինս, 115–120 ղշ. իւչիւնճիւ ճինս, 105–110 ղշ։

Պոդրոյ. –Ղայէթ գավի թուլթուլմագտա օլուպ, Եվրոպատա մահուալթըն նէ հալտէ պուլունմագտա օլմասը գաթիէն անլաշըլմասրգճա, ֆիլեաթլարըն տիւշմէսի իհթիմալտէն կէօրիւնմէմէքտէ տիր։ Պու հաֆթա զարֆընտա, իհթիեաճաթը մահէլլիսէ իչին 60 պին քիլէեէ եագըն վէ իխրաճաթ իչին իսէ, 15–20պին քիլէ մալ սաթըլմըշ տըր։

Աղօֆ սէրթ պուղտաեը քիլ.	32	–33	ղշ.
Պէսարապիա »	» 31	–32	»
Թունա »	» 30	–31	»
Անատօլու »	» 27	–28	»
Բուռմէլի »	» 27	–29	»
Թունա եուշմագ պող.	» 27	–28	»
Բուռմէլի » »	» 26	–27	»
Թունա զօգօրօղու	» 15	–16	»
Անատօլու »	» 14	–15	»
Թունա սարբասը	» 11	–11 20	»
Բուռմէլի »	» 12	–12 20	»

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

Գալաթա, 23 մայիս.

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա Էսհամը Ուսմանիեէ 57 1/4 ղշա գատար եիւքսէլիպ 60 ղշա գատար չէգաճագ տրը տէյի մէմուլ օլունմագտա իքէն, 56 2/10 ա գատար տիւշմիշ վէ պունուն սէպէպի Եէհուտիլէր թարաֆընտան չօգ էսհամ սաթըլմըշ օլմասընա համ օլունմագտա տըր։ Նագտ ագճէ կիւն պէ կիւն ազալմագտա տըր, չէօյլէ քի պունտան պիր գաչ հաֆթա մուգատէմ ագճէնին ֆայիզի եիւզտէ 6 ղշ. օլտուղու հալտէ, պու կիւնքի կիւն եիւզտէ 9 ղշա եիւքսէլմիշ։ Քէզա բըբօր 4–5 փարա իքէն, շիմոի 8–9/40 փր. տըր։

Փիացատա կէզէն սէհիմլէր եիւքսէլմէքտէ վէ զիեատէօյլէ արանմագտա տըր։

1865 սէնէսի իսթիգրազ սէհիմլէրի, 382 ֆր. վէ 1869 իսթիդրազը տախի 323 1/2–325 1/2 ֆր. իթմէքտէ տիրլէր։

Սօսիէթէ Ֆէնէրալ սէհիմլէրի 4. 24/40 4. 27/40 վէ Դերբէտի Օթման սէհիմլէրի տախի 1,19/42 տան 1,22/40 պաշ իտէեօրար։ Բուռմէլի ատմիր եօլու սէհիմլէրի, 1 1/2–2 ֆր. ըգոնթօ իլէ սաթըլմագտա տըր։

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո,	110 1/4–110 1/2
Բարիս իւզէրինէ »	22.90 22.80

Լէվերբուլ 24 մայիս

Միտլինկ Նիւ Օրլէանս բամուղու բէնա	11 1/4

Յաթըշ 10,000 պալեա

Ամէրիգատան ալընան խաակրլէր սէպէպինտէն, պուղտայլար տուրկուն պիր հալտէ պուլունմագտա տըրլար։

Լիվրբուլ 24 մայիս

Էսհամը ուսմանիյէ աչըլ.	50 5/8 տէն	6/8
» » գաբ.	50 4/8 տէն	5/8
Օսմ. իսթիդ. (69) գաբ.	63 1/2 տան	3/4

Բարիս 24 մայիս

Ֆրանսըզ ֆոն. աչըլ.	74,37 1/2
» » գաբ.	74,62 1/2
Իթալեա ֆոն. աչըլ.	58,62 1/2
» » գաբ.	58,65
Օսմ. իսթիդ. (69) գաբ.	370
Էսհամը ուսմանիյէ աչլ	50,90
« » գաբ.	50,67 1/2
Օսմ. իսթիդ. (69) գաբ.	320

ԵՕՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲՈՒԶԱՆՍԸ

Մայիս 12	Ախշամ զարանտը . . .	56-18
» 13	Սապահ աչըլտը	55-33
» »	Էն էիւքսէք »	56-21
» »	Էն աշաղը »	55-33
» »	Սաաթ 4 »	56-19

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգային դպրոցներէն է՞նչ կը յուսաս։

Թէ եւ շատ տեղեր սոսմանէ եւ գասոֆրոյ-Ռիւն բառերը կը լսուին եւ դպրոցներ կը հաստատուին կամ կը բացուին, բայց արդիւնք ո՞ւր է։

Դասատու եւ վարժապետ կը պռռան եւ կը խնդրեն, բայց յարգը գիտցող եւ զգացողն ո՞ւր է։

Ազգային դպրոցներու նկատմամբ շատ աղմուկ ու ջանք եւ ստակ ու վաստակ կը վատնուի, բայց արդիւնք ո՞վ տեսեր է բացառութիւնը մէկդի առնելով։

Բաւական տարիներէ հետէ քաղաքաց եւ գիւղերու մէջ դպրոցի եւ վարժապետի նըկատմամբ վէճ ու շարժում չատ, բայց գործ ու յաջողութիւն ո՞ւր է։ Ասոր պատճառն ի՞նչ է. – պատճառ հարցնողն ո՞ւր է. բայց տես՝ վեր ու վար քաշքշելով եւ կիրք բանեցունելով ուսման արգելք եղող ո՞րչափ շատ կան։

Ուսմունքն ու դաստիարակութիւնը ժողովրդեան մը կեանքն է, եւ առանց ասոր նա կենդանի մեռեալ մ'է։ Դուն այս կէտը լաւ գիտնալով յօգուտ եւ ի յառաջադիմութիւն հայրենեացդ, կը տքնիս ու յոգնիս քեզ գաղափարակից գտնել, եկամուտ պատրաստել եւ դպրոց բանալ, եւ շատ դժուարութեամբ դասատու կը ճարես գուցէ շատ հեռու տեղ մը ղրկելու թէութեամբ։ Նա ալ կամ ազգասիրութեան եւ կամ վաստակի համար կերթայ, բայց հոն խառնուողը շատ է, հոն դասատուին գործող բազուկները կաշկանդող արգելքներ, եւ օրէնքի ու իրաւունքի տեղ կիրք բանեցնողները պակաս չեն . . . Երբ շատ տեղերու համար ըստուգուած, փորձուած եւ տեսնուած իրողութիւն մ'է այս, ուրեմն դուն ազգային դպրոցներէ է՞նչ կը յուսաս։

Կերթաս, կը շրջիս շատ տեղեր ազգային արդի վիճակ զննել ու քննել, կը տեսնաս երբեմն հոյակապ, ընդարձակ եւ մինչ անգամ համբաւ հանող դպրոցներ, ուրախ սրտիւ կը մտնես ներս, եւ հոն տեղի զարդն ու կացութիւնը զարմանքդ եւ ուշադրութիւնդ կը գրաւէ, եւ գուցէ վայրիկ մը կը խաբուիս, եւ ուստի կը բերկրիս ու ուրախութեամբ դասատուին կամ տնօրէնին կը մօտենաս յաջող եւ յառաջադիմական տեղեկութիւններ լսելու . . . Բայց եթէ կարող եղար մէյ մը անոր սրտին գաղտնի խորերը մտնել եւ հետազօտել, այն ատեն՝ ա՜հ մորմոքիչ ցաւ մը սիրտդ պիտի գրաւէ եւ տրտմութիւնը քեզ պաշարէ, երբ լսես թէ հոն ուսման յարգը ճանչցողը ձայն չունի՝, եւ այն քեզ զարմացնող արտաքին երեւոյթը հոգի չունի, ու դպրոցի՝ բոլոր պաշտօնէից ջանքն ու աշխատանքը մէկ, կամ երկու բռնաւոր ոգւոյ ձեռքին տակ կաշկանդուած եւ առանց օրինաց ու իրաւանց սոսկ բռնաւոր կիրք մը կը թագաւորէ հոն. եւ գուցէ դասատուն ալ մարդասիրութեան համար նոյն փափուկ պաշտօնը ստանձնած ըլլալուն «հաղարանգամ զղջացած» է, եւ դուն ա՛լ այնպիսի դպրոցէ մը ի՞նչ կը յուսաս։ Ամենչարի երկար տարիներու փորձը բաւական չեղա՞ւ։ Ո՞ւր են մինչեւ ցարդ այնպիսիներու հասուցած կատարեալ մարդու գլուխ կրող անչահասէր եւ մաղասէր անդամիկները։ Փոխասաց դպիրներէն ուրիշ ի՞նչ կը տեսնես։ Քու այնչափ կրած նեղութիւնդ, ընդհանուր ժողովուրդէն մէկիկ մէկիկ ժողված ստակդ, ըրած ծախքդ եւ դասատուին կրած տաժանելի աշխատանքը գիտե՞ս, որի՞ զոհ եղան. – միայն մէկ քանի խոչոր անուն կրող ու միայն «իմ խօսքս ըլլայ» ըսող եւ պնդող հակառակ կրից –։

Այս օրէնք ու իրաւունք չճանչցող տրգէտ բռնաւորք՝ դպրոցը, կամ վարժարանը իրենց պատառաքոյծ խնկարկուացը համար ապրուստի դործարան մը համարած են, ուստի խիղճ չեն ըներ հասարակաց կեանք բաշխող վարժարանը իրենց մահաբոյր նպատակին զոհ ընելու. ուրեմն ի՞նչ կը յուսաս, երբ այս է մեր ազգային դպրոցներու վիճակ, որոյ երբ ճշմարիտ դասատուն է շահասակ ու նահատակ։

Այսպիսի տեղեր դպրոցի հոգաբարձուք եւ թաղական խորհուրդ ակամայ կամ կամաւ իրենց սահմանին մէջ չեն կրնար մնալ. քանզի իրենց առաջնորդ օրէնք ու իրաւունք կամ հասարակաց ձայնը չէ, այլ ամէն բան իր կրից զոհ ընելու խիղճ չընող բռնաւորի մը կամքը։

Ուր այս մահաբոյր կամքը – միապետական անյագ կիրքը – կը տիրէ, հոն հասարակաց ձայնը, հասարակաց օգուտը եւ հետեւապէս ներկայ եւ ապագայ սերնդեան յառաջադիմութեան նկատմամբ զգայուն ուսումնասէրին յոյսը կը մարի, եւ հոն դասատուին ոյժը կը կաշկանդուի . . . վասն զի միջին դարու նախապաշարումը հոգաբարձուին առջեւ խոչոր ձայն հանող միապետական աղա մը խրտուիլակ ձեւացուցած է, ուստի ինչ կարեւոր պիտոյք որ յայտնէ դասատուն, զայն չկրնար անկախաբար հոգալ հոգաբարձուն։ Ուրեմն ի՞նչ ընէ դասատուն, եւ դուն ի՞նչ կը յուսաս ասանկ դպրոցէ մը։

Այս պարագային տակ միայն փորձառու եղողը կ'զգայ թէ ի՞նչ դժուար եւ անտանելի կէտ է այս, որ երբ ժողովուրդ մը պէտք եղածին պէս իր պարտքն ու իրաւունքը չճանչնար, եւ կամ կը ճանչնայ ու առ ահի կը լռէ երբ երկու ոսկի եւեղ ունեցող մը քիչ մը խոչոր ձայն կը հանէ, եւ իր ու իր ապագայ սերնդեան իրաւունքը կը բռնաբարուի, որ ժողովուրդի մը կեանքը ըսել է, եւ իր ընտրած թաղականն ու հոգաբարձուն՝ հանապազ իր կեանքը կրծող բռնաւորին ձեռքովը իր օգտին համար աշխատելէն կարգիլուին. ինք տակաւին «խոհեմութիւն» կը սեպէ լռելը, որով առաւել եւս առիթ կուտայ միապետին, որ իշխողութեան չափն աւելցունէ եւ իր վնասակար նպատակին մէջ յամառի ազգային հաստատութիւնները իրեն գլուխ ծռող չոգքորթ այոճիներուն ապրուստի տեղ ընելու։

Բռնաւոր միապետ՝ առանց ուրիշ բան մը խորհելու իր մահաբոյր նպատակը գլուխ հանել կը ջանայ, որոյ դէմ կեցողին ահ ու վախ կուտայ եւ սպառնալիք կը թափէ, եթէ չյաջողեցաւ, զանի սեւ զրպարտութիւններով մրոտել եւ ուրիշ ամէն բարի ընթացք իր կրից զոհ ընել կը տքնի, որով դասատուն իր դասերէն կարգիլուի եւ դըպրոցը շաբաթներով եւ ամիսներով կը խանգարի եւ միշտ վրդովում կը տիրէ, ու տակաւին ժողովուրդը ասանկ պարագայի տակ կամ կը վախնայ եւ կամ «խոհեմութիւն» կը սեպէ լռել։

Ուրեմն ա՛լ դուն այս տեսակ ազգային դպրոցէն ի՞նչ կը յուսաս։ Ահա այս վիճակի մէջ է կամարակապ գիւղի վարժարանը, որոյ դասատուն այսօր այս տեսակ պժգալի բռնաւորի մը հետ դէմառ դէմ կը գտնուի, եւ տղայոց դաստիարակութեանը համար վատնելիք անգին ժամերը կը պարտաւորի անոր դէմ վատնել, վասն զի ժողովուրդը մեծաւ մասամբ կը վախնայ եւ կամ «խոհեմութիւն» կը սեպէ խոչոր անունի առջեւ լռել եւ իր հոգիին պէս եղած իրաւունքը ոտնակոխ ընել։

Չեմ գիտեր թէ՝ այս տեսակ մարդիկ լռելը «խոհեմութիւն» պիտի սեպե՞ն, երբ գողն իրենց ստացուածքը կողոպտելու գայ։ Միթէ բարոյականը եւ իմացականը նիւթականն գերազանց չե՞ն. ուրեմն ի՞նչ նշանակութիւն ունի «խոհեմութիւն» բառը ասանկ պարագայի տակ։

– Կոյր անբանութիւն։

Քանի որ տեղւոյ մը ժողովուրդ՝ իր իսկական պարտքը չճանչնալով իբրեւ գործի կամ գերի ուրիշի մը կամքով կը շարժի. քանի որ ձայն չունի եւ առ ահի կամ տրգիտութեամբ իր իրաւունքը կը զոհէ ի՛մ խօսքս ըլլայ ըսող եւ պնդող միապետական կիրքի մը, քանի որ բռնաւորին երեսէն ընդհանուրին չահը կը վնասուի, եւ ժողովուրդն ալ կը տեսնէ ու չկրնար իսկիլ կամ իր օգտին տէրը ըլլալ, եւ կամ ըՒԼԸ ԽՈՀԵՄ-ՐԻՒՆ կը սեպէ քանի որ նոյն տեղւոյ պաշտօնական մարմինն անգամ հասարակաց չահուն ուշադիր չէ, եւ օրէնք ու իրաւունք չճանչնալով մէկ կամ երկու հարուստի ազդեցութեան տակ կը շարժի. մէկ խօսքով քանի որ իր կոչմանն ու խոստմանը հակառակ կը վարուի – առտուան պաշտածն իրիկուան կայրէ – եւ իր ստորագրած եւ հրապարակաւ ընդունած կանոնը հինգ օր վերջը կը դրժէ եւ անոր հակառակ գործ ցոյց կուտայ, եւ քանի որ դասատուին պահանջած վարժարանի ամենակարեւոր պիտոյքները չեն հոգացուիր եւ դասատուին ժրաջան ընթացից արգելք դրուելով աշակերտաց՝ առանց դասի մնալուն առիթը իրենց կողմէն կը տրուի անգթաբար. ասանկ ազգային դպրոցէ մը ի՞նչ կը յուսաս։ Սոսկ փոխասա՞ց. – այդ տեսակ դպրոց շատ ունինք. բայց ո՞ւր է կատարեալ մարդու գլուխ հասցնող եւ ապագայ յառաջադիմութեան նպաստող վարժարան։

Ընտրէ, որ գտնես . . .։

Երբ այս է մեծաւ մասամբ մեր ազգային դպրոցներու վիճակ, ուրեմն թողունք որ անունք փոխասաց եւ դպիր հասցունեն. ու մենք ընկերութեանց ձեռօք եւ մասնաւորաց օգնութեամբ մասնաւոր եւ անկախ վարժարան եւ ուսումնարաններ հաստատելու ջանանք. որպէս զի կարող ըլլանք օգտակար եւ մարդու գլուխ կրող անդամներ հասցունելու։

Էֆէնտի, արդէն քանի քանի անգամ դեռ մօտ ատեններս ձեր լրագրին մէջ կարդացուեցաւ թէ՝ ազգային պդրոցներու դասատու գացող երիտասարդաց գլխուն ինչ սոսկալի փորձանքներ բերեր եւ մինչ անգամ մահ ալ ոպառնացեր էին, ըսել է դասատուզել կամ փնտռելը սոսկ անունի մը համար է։ Ուստի դասատութեան երթալու փափաք ունեցող անձը այսուհետեւ պէտք է լաւ խորհի այս կէտերուն վրայ եւ ինչ ընելիքը որոշէ, որպէս զի բարեաց փոխարէն կուրաբար չարիքի չհանդիպի . . . .

Ասկէ անդին ըսելիքներս առ այժմ լռելով կը խնդրեմ որ բարեհաճիք սոյն կարեւոր դիտողութիւնս ձեր թիւերէն մէկուն մէջ ամփոփել իբրեւ փորձառուի մը խրատ,

Խորով։

Խասգիւղ 11 մայիս 1870.

. . . Խմբագիր.

Ծանր անկարգութիւններ եւ վտանգաւոր իրողութիւններ սկսած են տեղի ունենալ ժամանակէ մը հետէ Խասգիւղի մէջ, եւ շրջակայները, որք թէ գիւղացւոց եւ թէ հսկող պաշտօնէութեան աչալրջութեանը շատ պատիւ չեն բերեր։ Ըստ մեզ ասոր գլխաւոր պատճառներէն մէկը սա՛ է թէ, Քէհատխանէ գիւղէն մինչեւ Խասգիւղ, որ 5000 տուներէն աւելի բնակութիւն կը պարունակէ, մի միայն հարիւրապետութեան մը տեսչութեան ներքեւ լինելով. սոյն հարիւրապետին հրամանատարութեան տակ գտնուող զինուորաց թուոյն նուազութիւնը բաւական չեն այսչափ ընդարձակ տեղւոյ մը հարկ եղած փոյթն ու հրսկողութիւնը ի գործ դնել։

Ամենայն անկեղծութեամբ սոյն կէտին վրայ կը հրաւիրեմք կառավարութեան տեսչութեան ուշադրութիւնը, եւ կը խնդրեմք որ Խասգիւղի տեսչութիւնը գայմագամութեան կամ մութասարրիֆութեան փոխարկելու չնորհն ընէ, որով բաւական ըլլայ զինուորաց թիւը, հարկ եղած աշալրջութիւնն ի գործ դնելով, պէտք եղած անդորրութիւնը երաշխաւորելու համար հսկել։

Ամէն գիւղացւոց, որք պոռոռոր բռնչէ եմք ըսելով կը պարծին, բայց փոխանակ թաղին ապահովութեան միջոցները խորհելու եւ խնդրելու կառավարութենէն, սին խաւսութիւններ յուզելէ, եւ բրէֆն ու պանքէն զատ ուրիշ բան մտածելէ անդին չեն անցնիր։

Խոբէ-ղչի Հայ մը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ՇԱԲԱԹԱՅԻՆ ԹԵՐԹԹ

Գին տարեկան 8 ռուբլի արծաթ։ Կանոնաւոր բաժանորդագրութիւն ընդունւում է միայն տարեսկզբանից։ Առանձին թերթերի գինը 5 կոպեկ։ Ամսագրի գինը տարեկան 3 ռուբլի։ Գրասենեակը գտնւում է Թիֆլիսում, Սոլոլակի մայրուղու վրայ, Ներսիսեան դպրոցի տանը։ Ամսագրի բոլոր գրութիւնները, նամակները, փոխանակութիւնները, գրաստները, ինչպէս նաեւ գրասենեակի հասցէն՝ հասցեագրւում է Թիֆլիս, Ներսիսեան դպրոց։ Ամսագրի գրութիւնները, նամակները, գրաստները, ինչպէս նաեւ գրասենեակի հասցէն՝ հասցեագրւում է Թիֆլիս, Ներսիսեան դպրոց։

ԺՈՂՈՎ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ

Ամսագրի Մեծ Տան Ներսիսեան դպրոցի մեծ դահլիճում, 9 մարտի 1870 թուականին, տեղի ունեցաւ ամսագրի առաջնակարգ գործարանի ժողովը։ Ներկայ էին 86 հոգի։ Ժողովը բացուեցաւ Ս. Գրքի 12 էջերի ընթերցմամբ։ Ապա Ս. Գրիգորեան դպրոցի տնտեսուհի Տիկին Մարիամ Ալեքսանդրեանցը կարդաց հաշուետուութիւն 1869 թուականի մասին։ Ամսագրի գանձարանի մուտքերը կազմել են 5200 ռուբլի։ Ելքերը՝ 5100 ռուբլի։ Գանձարանում մնացել է 10,000 ռուբլի։ Ամսագրի գրեթէ ամբողջ գրաստը հրատարակուել է 1500 գրքի։ Գրաստի մեծ մասը ուղարկուել է Ռուսաստան։ Ամսագրի գրասենեակի գրագրութիւնը կատարուել է 1500 գրքի